

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1618. usque ad annum 1620

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1777

VD18 90118847

§. 15. Tres Cæsarei Administri a Protestantibus e fenestra præcipitati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67326](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67326)

„traduxistis: in horum igitur Authores
 „animadvertere cogor, ne meis desim
 „partibus: interim vero præcipio, ut
 „ab his conventibus usque ad adven-
 „tum meum abstineatis, & vos Bru-
 „noviensium causæ non ingeratis;
 „insuper monitos volo Bohemos, ne
 „ejusmodi conventiculis, si quæ rursus
 „a Defensoribus absque meo jussu in-
 „dici contingeret, intersint.

Sæc. XVII.
 A. C. 1618.

§. XV.

*Tres Cæsarei Administræ Protestan-
 tibus e fenestra præcipitati.*

Quantumvis Mathias Imperator hosce
 seditiosos paterna potius querela,
 quam supremi Judicis acrimonia, ne-
 quidem intentata fontium pœna, in-
 crepuisset, nihilominus Lutherani Con-
 servatores, etsi Catholicos omnes, at-
 que ex Protestantibus nonnullos Cæ-
 sari obtemperare cernerent, ab eo tem-
 pore longe seditiosius adversus Regem
 suum agere, & fremere cæperant, eo-
 rumque jussu Lutherani Verbi Præco-
 nes in singulis eorum fanis conventum
 proxima die vigesima prima Maij in
 Aula Carolina celebrandum e pulpitis
 promulgarunt, populumque ad tuen-
 dam sectam, Deumque pro felici con-
 ventus successu exorandum concitarunt.

Præsti-

*Galleazo
 Priorato
 Hist. de
 Ferd. III.
 p. I. c. I.
 Annal. Boici
 l. c.
 Carafa
 Germ. rest.
 Epitome rer.
 Germ. p. 4.*

Sæc. XVII. Præstituta die Carolinum in Collegium
A. C. 1618. ingens undique frequentia Utraquistarum concurrat, decantantur Psalmi, qui seditioni sufflandæ speciem pietatis inducerent, postea psalmodiam Præco quidam sermone ad accendendam populi audaciam aptissimo interpollabat, ex quo præsentés tam infano corripiebantur entusiasmo, ut pro defendenda sacrorum suorum libertate lethum ingenti animo oppetere viderentur. Demum de modo sectam literasque Majestatis defendendi, Tempa per omnem Bohemiam conservandi, novaque erigendi, captosque Brunovienses, & præcipue Theobaldum Hohkium liberandi mediis deliberarunt, incitatisque ad quamvis audaciam animis discesserunt. Simul inter hæc a Defensoribus clam quibusdam valentibus ac lacertosis juvenibus suadente Mathia Comite Turriano datur negotium, ut perendie accepto signo Catholicos Aulæ sanctioris Optimates, quamprimum regiam in arcem ac Regii Tabularii conclave ventum esset, de fenestris præcipites darent.

Is interim dies advenerat Maij vigesimus tertius, quo Protestantes Bohemi Ordines equis vecti magno numero ad arcem Regiam contendebant, singuli suis stipati famulis, binisque instructi sclopiis ad feriendum expeditis. Sequatur

batur eos pene promiscua Sæc. XVII.
 multitudo: cum his in Tabularii Regii Sæc. 1618.
 conclave catervatim ac tumultuose pe-
 netrant: Confederant ibidem Cæsarei,
 Regique Ministri Adamus Sternbergius
 Regni Burggravius, Popelius Baro,
 Guilielmus Slabata Regiæ Cameræ
 Præses, Comes Martinizius Regni Ma-
 reschallus, & Philippus Platerus, alio
 nomine Fabritius, qui a Tabularii Re-
 gii secretis erat. Ab his igitur tanquam
 jus sibi debitum, sectæ, & Templorum
 libertatem, pactorum, & Regii diplo-
 matis custodiam, captorumque libera-
 tionem deprecant. Auditæ sunt a Re-
 giis Ministris perbenigne eorum quere-
 læ, imo & Sternbergius ac Popelius
 leni sermone eisdem respondentes, se-
 se quodammodo eorum postulatis ac-
 commodabant, Martinizius vero & Scla-
 vata, ne Fabritio quidem tacente, pro
 Cæsaris auctoritate fortius aliquanto lo-
 quentes exponebant, quod quidem Im-
 perator Rudolphini diplomatis auctori-
 tatem, illiusque usum, legibus tamen Divi-
 nis consonum ipsius cordi haberet: Bruno-
 vienses autem non in Religionis odium,
 sed ob Cæsarei mandati contemptum
 in vinculis detinerentur, eorumque
 missio a sola Cæsaris, cujus ipsi duntaxat
 vices agerent, clementia depende-
 ret. Adhuc dum hi tres Administri pro
 Impe-

Sæc. XVII. Imperatoris caussa differebant, cum se-
 A. C. 1618. ditiosi exclamarent: *Vos duo estis illi*
jurati hostes nostri, Religionisque nostræ
Osiores, vos Cæsarem induxistis, ut con-
ventus nostros habere prohiberet. his dictis
 nonnulli ex condicto Sternbergium &
 Popelium, quos sibi assensuros sperabant,
 seorsim abducunt, mox vero alii ad Sla-
 batam, Martinizium, & Fabritium con-
 versi vociferabantur, *ad fenestras ad*
necem! dein illos tanquam patriæ
 & libertatis proditores, ac Evange-
 licæ Religionis hostes per vim abripiunt,
 longoque per cœnaculum spatio inter
 inconditos clamores raptant: rogant
 hi, ut saltem pro expiandis vitæ suæ
 noxis Confessarii copiam eis concedere
 velint, quibus tamen subridendo repo-
 suere sicarii, *nunquid maledictos vestros*
Jesuitas adesse velletis, non, haud amplius
vacat, his dictis quinque rebelles Mar-
 tinizium fenestræ magis vicinum ex ar-
 cis fenestra in subjectam aream saxi
 stratam præcipitem dant e loco am-
 plius quadraginta cubitorum interval-
 lum æquaturo: Pari postea furore Sla-
 vatam in solum infimum deturbant,
 qui, cum in ferro extra fenestras pro-
 minente sese contineret, percussa pu-
 gione manu a quodam seditioso pro-
 truditur, ac capite in saxum alliso ad-
 huc profundius iterato impetu in val-
 lum

lum præcipitatur, accepto tamen non-Sæc. XVII.
 nisi levi vulnere. Hæc summo dolo- A. C. 1618.
 re cernens Fabritius, exclamabat: *quæ*
vestra est inhumanitas erga innoxios Cæsa-
ris Ministros? Ad hæc verba mox *Arnolds*
 & ipse ex arcis fenestra deturbatur: *Hist. Hæret.*
 Nihilominus omnes hi tres in tantam *part. 2.*
 licet profunditatem, incolumes tamen *pag. 890.*
 descenderunt, eoquod vitam eis *§. 7.*
Divi Cluverius
na benignitas texisset, prout ipsimet *epitom.*
 Sæctarii Scriptores ad propriam sectæ suæ *pag. 778.*
 confusionem fateri coguntur, unde fru- *Joan. Pa-*
 penda erat horum rebellium cæcitas, *stor. Flor.*
 ut manifesto hoc facti prodigio convicti, *pag. 2.*
 se tamén Superis adversari, Deumque
 Catholicorum causæ patrocinari, non
 animadverterent: Turpissimum autem
 omnium erat, quod Bohemi Præcones,
 qui Evangelicam doctrinam puriorem
 profiteri se jactitant, ad omnes hosce
 tumultus & furiosas actiones ab Evan-
 gelii sanctitate tantopere alienas ser-
 mone & ope Proceres, populumque
 concitarint, ut ipsemet Godefridus Ar-
 noldus testatur.

Postea ex illis unus, qui Martini- *Nicolaus*
 zium præcipitarunt, per fenestram pro- *Bellus Lau-*
 spiciens dicebat: *videamus an Maria,* *rea. Austria-*
quam hic Papista invocavit, eum adjuve- *ca Jæger.*
rit, ubi ergo eum in pedes erectum cer- *Hist. Eccl.*
 nebat, exclamabat: *Per Deum! ejus Ma-* *l. 8. c. 1.*
ria ei succurrit, ceteri vero, cum om- *pag. 274.*
 nes *Arth. Dan-*
Hist. Eccles. Tom. LVI. D *tisc. tom. 12.*
l. 2. p. 31.

Sæc. XVII nes hosce tres Cæsaris Ministros nihil
 A. C. 1618. læsos animadverterent, stomachantes,
nondum sunt mortui, conclamant, laxa-
 tisque sclopetis certatim e fenestris in
 procumbentes glandium plumbearum
 grandinem effundunt: *At ab hac quoque*
tempestate, inquit Jægerus Lutheranus
 Scriptor, *divina ope* omnino illæsi ser-
 vabantur, solo Martinizio tribus glan-
 dibus petito, & tamen nonnisi leviter
 secundum brachium perstricto. Demum
 Divina Providentia causæ suæ æquita-
 tem luculento hoc prodigio testificante,
 mox omnes tres in pedes & fugam ex-
 pediti, se furentium ficariorum crudeli-
 tati subdixerunt, aliquamdiu in Prin-
 cipis Lobkovitiæ domo occultati: Non
 multo post Martinizius primo in Bava-
 riam & postea cum Fabritio Viennam
 ad Cæsarem profectus est, Sternber-
 gius vero & Popelius a factiosis Proce-
 ribus suis officiis exuti, domum de-
 ducti, & securitatis obtentu appositis
 militibus custoditi sunt. Explodendus
 plane est A catholicus ille Scriptor, qui
 lapsus omnino innoxii rationem assignat,
 quod in Sambucceam arborem ex mu-
 ro enatam, in qua culinæ & quibulum
 fordes projiciebantur, prolapsi, leniter
 in terram deciderint: Robustus plane,
 vastusque ille frutex, qui chlamyde
 cinctos tres Viros maximo impetu pro-
 jectos,

Ludolf.
Schaubühne
l. 18. c. 3.
S. 42.

Sæc. XVII.
A. C. 1618.

jectos, illæfosque in suis brachiis simul excepit! num forte eadem arbor illos pariter a denso pilarum grandine suis ramis contexit? Infausta sane mentiendi felicitas hujus Scriptoris, de cujus tamen commento nihil in publicis rerum actis memoriæ proditum est. Ceterum hæc violentia nequaquam temere vel primo motu ac impetu facta est; quippe Bohemi isti Novatores jam in prioribus eorum comitiis sæpius cavebant, atque inter ceteros comitiorum articulos diserte hunc inferebant. *Si quis literas Majestatis tentaverit infringere, aut aliquid in eas deliquisse deprehensus fuerit, ei certa pœna sit decreta, ut e fenestris comitiorum ejiciatur.* Tantam audaciam sectæ, cujus libertas duntaxat precario indulta erat, fanaticus inspiravit, ut subditi adversus Domini sui Ministros, si ejus mandata exequerentur, capitalis supplicii legem pro summo imperio faciendi auctoritatem sibi arrogent. Ad tam inhumanum facinus urbs tota inhorruit, diversisque animorum concussa motibus turbata est, civibus ferme omnibus ad arma convolantibus, Catholicis quidem pro Cæsare & Ecclesiæ tutela, Sectariis autem pro conjuratorum, & criminis tam nefandi defensione. Exinde ingens in arce Proce-

D 2

rum

Sæc. XVII. rum rebellium trepidatio est exorta, ne
 A. C. 1618. igitur in urbe tumultus, ac mutuæ cæ-
 des fierent, hi & præ ceteris Turria-
 nus Comes seditiosorum Princeps equo
 vectus pacem civibus indixit, testatus,
 quod scelus in arce commissum apud
 Cæsarem purgaturus esset, postea his
 verbis populum undique confluentem
 alloquebatur: „Ut me tanquam ve-
 „strum Regem honoretis, aut mihi fi-
 „dei sacramentum exsolvatis, vos non
 „adhortor, sed me vobis fortunæ, quæ
 „nos factò jam primo motu expectat,
 „socium exhibeo, aut enim gloriosa
 „mors, aut dulcis libertas vobis offer-
 „tur: jam jacta est alea, fera nimis fo-
 „ret pœnitentia, infelices essetis, si
 „permitteretis, ut Ferdinandus ad vos
 „opprimendos solum conscenderet: in
 „sola vestra magnanimitate, & virium
 „conjunctioe reposita est vestra salus;
 „aut rumpenda sunt vincula vestra, aut
 „sub carnificis ense moriendum: pugna-
 „te igitur & vincite, tum vobis nomen
 „famamque populi generosi, potentis,
 „ac tuendæ suæ libertatis studiosi com-
 „parabitis: si vero vos ignominiose
 „opprimi sinetis, inimici vestri pro
 „perfidis & perjuris vos habebunt, &
 „tanquam rebelles severe castigabunt.”
 Seditiosis hisce verbis applaudebant
 omnes Sectarii, quibus prævalentibus
 etiam

etiam Catholici sedato tumultu ad suos quiete reverfi sunt.

Sæc. XVII.
A. C. 1618.

§. XVI.

Apologia rebellium Bohemice Procerum.

Postquam igitur Mathias Turrianus Comes effervescentem primo impetu rebellionem contra Legitimum suum Regem per atrox illud facinus eo deduxerat, unde præcisa spe veniæ & crescente sceleris vinculo se ipsam revocare haud posset, de validis promovendæ seditionis auxiliis cogitare cœperat; quocirca missis ad Silesiæ, Moraviæ, Lusatiaque Principes & Ordines Protestantes literis eos ad ferendas suppeticas sollicitabat, eodemque tempore, quo adversus Cæsarem fœdera & arma parabat, simul divulgatis Pragæ literis se suosque Cæsareæ Majestatis fidos, obsequentissimosque esse subditos ventosis, infidisque verbis jactitabat: Hic enim semper usitatus fuit Heterodoxorum mos, ut Regis sui Cæsarisque obsequium nunquam jactantius venditent, quam cum illud apertissime prostituunt: reverentiam & honorem Majestatis ore, calamisque defendunt, dum adversus eandem Majestatem bella & seditiones conflant, omnesque, qui

Papus epitome rer. Germ. Merc. Gallob. tom. 12. lib. 2. Carafa Germ. rest.